

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

09 Temmuz 2019

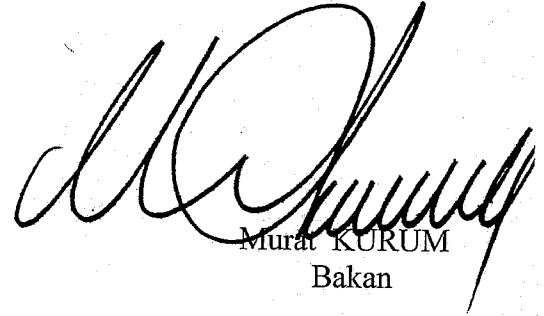
Sayı : 30824082/610- 159816
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

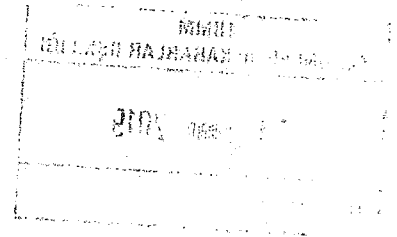
Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (3 Adet- 3 Sayfa)
- Cevap yazısı (21Adet, 44 Sayfa)

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İSMAİL OK'UN
TBMM 7/4988 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

7/4988
GK 35

SORULAR

Malezya ve Wietnam'ın İngiltere'den plastik çöp ithalatında sınırlama getirmesi ve Polonya'nın da konuyu değerlendirmeye başlamasının ardından Türkiye; İngiltere'den en çok plastik çöp ithal eden ülkeler arasına girdi. 2018'in ilk 3 ayında İngiltere Türkiye'ye gemiyle 27 bin 34 ton plastik çöp göndermiştir.

2015 yılında elde edilen verilere göre; Türkiye çöpünün sadece %1'ini geri dönüşüme yollamakta ve gerisini ise katı atık sahasına göndermektedir.

Bu kapsamda;

- 1-Türkiye 2010-2018 yılları arasında yıllık ne kadar plastik çöp çıkarmakta ve bu çöplerin ne kadarı geri dönüşüme kazandırılmıştır? Türkiye'den elde edilen plastik çöpler ihtiyacı karşılayamamakta mıdır?
- 2-İngiltere'den Türkiye'ye ihraç edilen çöplerin ne kadarı dönüştürülmekte(geri dönüşüme gönderilmekte), ne kadarı katı atık sahasına gönderilmektedir?
- 3-2018 ı itibariyle İngiltere'den ihraç edilen çöpler için ne kadar bütçe ödenmiştir?
- 4-Türkiye plastik atıkları dönüştürme konusunda ne kadar başarılıdır?
- 5-İngiltere'den yapılan plastik çöp ithalatı sokak atık toplayıcılarını nasıl etkilemiştir?

CEVAPLAR

1- 2017 yılı verilerine Ülkemizde oluşan evsel atık miktarı yıllık yaklaşık 32 milyon ton olup, bunun % 13'ü geri kazanılmakta, kalan kısmı ise depolanmaktadır. Oluşan evsel atığın ise %20'sini plastik atıklar oluşturmaktadır.

Bakanlığımızca yayımlanan resmi istatistiklere göre ülke genelinde yıllık piyasaya sürülen yaklaşık 1 milyon ton plastik ambalaj kullanımı sonucu atık haline gelmekte olup, bu atıklar toplanarak lisanslı tesislerde geri dönüşümü sağlanmaktadır. Ülkemizde plastik ambalaj atığı geri dönüşüm konusunda faaliyet gösteren 800 den fazla lisanslı tesis bulunmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve yerel idarelerin katkıları ile toplanan atık miktarları gün geçtikçe artmakla birlikte geri yönelik talebin de artması, sektörü yurtdışı kaynaklardan atık temin etme yoluna dönüşüm sektörünün atık işleme kapasitesinin artmasından dolayı hammadde niteliği taşıyan atıklara sevk edebilmektedir.

2- Ülkemize getirilen ve belirli kriterler doğrultusunda geri kazanımı sağlanarak ekonomimize kazandırılan malzemeler çöp olarak değil ekonomik değere haiz atık olarak addedilerek Bakanlığımızca düzenlenen atık mevzuatı kapsamında yönetimi sağlanmaktadır. Plastik sanayimizin ihtiyaç duyduğu hammadde temini için diğer ülkelerde olduğu gibi Ülkemizce de belli ölçeklerde lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından atık plastik ithal edilmekte ve geri kazanılarak ya hammadde olarak başka sektörlerle, ya da bitmiş ürün olarak piyasaya arz edilmektedir.

Ticaret Bakanlığınca her yıl Bakanlığımız görüşleri doğrultusunda güncellenerek yayımlanan Tebliğler kapsamında ekonomik değere haiz bazı tehlikesiz atıkların ithaline kontrollü olarak izin verilmektedir. Tehlikesiz atıklar yalnızca lisanslı geri kazanım tesisleri tarafından geri kazanım amaçlı getirilmekte olup, geri kazanımı mümkün olmayan atıklar ile bertaraf amaçlı atık ithalatı yasaktır.

3- Geri dönüşüm sektörünün hammadde niteliğindeki, sektör itibari ile ekonomik değere haiz atıklara ilişkin "ithalat" uygulamaları, usul ve esasları Ticaret Bakanlığının uhdesinde belirlenmiş olan "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği" ile kontrole tabi olarak yürütülmektedir. Bakanlığımızca bütçe ödemesi bulunmamaktadır.

4- Başta Çevre Kanunu olmak üzere çevre mevzuatını oluşturan bütün hukuki düzenlemelerde atıkların geri dönüşümü öncelikli yönetim prensiplerinden birisi olarak ele alınmış; bu sayede doğal kaynakların korunması, atıkların geri dönüşüm sistemine dahil edilerek hammadde olarak ekonomiye tekrar kazandırılması ve kaynakların daha akılcı kullanılmasının sağlanması hedeflenmiştir. Geri dönüşüm sektöründe faaliyet gösteren lisanslı tesislerin kapasitelerinin artması yanında atık yönetim uygulamalarının da gelişimi ile geri dönüşümü sağlayan atık miktarlarında önemli oranda artış yaşanmaktadır.

Atık ve kaynak yönetimini merkezde tutan Sıfır Atık Projesinin 2018 yılından başlayarak 2023 yılına kadar ülke geneline yayılması ile birlikte 2017 yılında % 13 olan geri kazanım oranının 2023 yılına geldiğimizde en az % 35'e çıkarılması, 2030 yılına kadar ise bu oranın % 60'lara ulaşarak depolanan atık miktarının ciddi oranda azaltılması hedeflenmektedir.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ve Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği çerçevesinde ambalaj atıklarının geri kazanımını yapan tesislere çevre izin ve lisans belgesi düzenlenmekte, bu sayede ülkemizde toplanan tüm ambalaj atıklarının geri kazanımı Bakanlığımız izin ve denetiminde kontrollü olarak yapılmaktadır.

5- Atıkların İthalatı işlemleri; Ulusal Atık Yönetim Politikamıza uygun olarak ve yurt içindeki atık yönetimi çalışmalarının gelişiminin ve etkinliğinin korunması ilkesi esas alınarak düzenlenmektedir. Bakanlığımız ve yerel idarelerin katkıları ile toplanan atık miktarları gün geçtikçe artmakta, atık ithalat işlemleri sonucu yurtiçi atık toplama oranlarında herhangi bir düşüş gözlenmemektedir. Bununla birlikte, geri dönüşüm sektörünün atık işleme kapasitesinin artmasından dolayı hammadde niteliği taşıyan atıklara yönelik talebin artması ile bu tesisler yurtiçinden temin ettikleri atıklara ilave olarak, ithalat yoluyla da plastik atık temin edebilmektedirler.

